

Minimální preventivní program

pro školní rok 2019/2020

Dětský domov Dolní Čermná

Dolní Čermná 74

PSČ 561 56

www.dddolnicermna.com

ÚVOD

Minimální preventivní program (MMP) je součástí Školní preventivní strategie (ŠPS) na období 2015 – 2019 a vypracovává se pro daný rok.

Různé formy rizikového chování včetně zneužívání návykových látek v populaci dětí a mládeže školního věku se stávají celospolečenským problémem. Vzhledem k tomu, že většina našich dětí pochází z patologicky narušených rodin, kde trestná činnost, grogy a gamblerství jsou velmi často jejich denním chlebem, patří naši klienti k velmi ohrožené skupině.

PŘEHLED VYBRANÝCH PLATNÝCH PŘEDPISŮ PRO OBLAST PREVENCE RIZIKOVÝCH PROJEVŮ CHOVÁNÍ

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 116/2011 Sb., kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ze dne 15. dubna 2011, která nabývá účinnosti dnem 1. 9. 2011
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů
- Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků
- Zákon 333/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 21291/2010-28
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č. j.: 24 246/2008-6
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT, č. j. 37 014/2005-25 (Věstník MŠMT sešit 2/2006)
- Národní strategie protidrogové politiky na období 2010-2018 č. j.: 431/10

CHARAKTERISTIKA DĚTSKÉHO DOMOVA V DOLNÍ ČERMNÉ

Dětský domov je tvořen dvěma zařízeními – v Dolní Čermné a v Horní Čermné. Zařízení zabezpečuje zázemí 6ti rodinným skupinám s kapacitou 54 dětí. Personálně se na práci na skupině podílejí 2 denní vychovatelé, zpravidla muž a žena, a asistent pedagoga. Jejich práci řídí vedoucí vychovatelka v Horní Čermné a zástupkyně ředitele v Dolní Čermné. Kontakt s rodinou a úřady zajišťuje sociální pracovnice. S odbornou psychologickou péčí a poradenstvím pedagogickým pracovníkům pomáhá psycholog. Provozní personál je omezen na minimum. Dětský domov vede ředitelka zařízení

POPIS SOUČASNÉHO STAVU PROBLEMATIKY

Do dětského domova jsou velmi často umísťovány děti, které ve většině případů žily v sociálně rizikových a narušených rodinách a velmi často mají zkušenost s různými negativními jevy chování jako je například závislost na alkoholu, kouření, užívání drog, rasismus... Mnozí z nich v tomto prostředí žili delší dobu a považují toto chování za normální. Proto je důležité zahájit primární prevenci co nejdříve – poskytnout jim, přiměřeně věku a mentální vyspělosti, co nejvíce informací o dané problematice, naslouchat jejich problémům a otevřeně s nimi o problémech hovořit.

Za smysluplné považujeme nabízet pestrou škálu volnočasových zájmů, aktivit a kroužků, čímž se snažíme efektivně naplnit volný čas a předcházet nudě.

Hlavní výchovné problémy, se kterými se v dětském domově setkáváme, souvisí s tím, že děti dnes a denně čelí širokému spektru zážitků a problémů, které mohou být příčinou vzniku stresových situací a s tím spojených obranných reakcí jako jsou například projevy agresivity vůči ostatním dětem nebo dospělým – verbální nebo fyzické napadení, sebepoškození, ničení majetku, šikana, kyberšikana, experimenty s drogami, s alkoholem, krádeže, útěky, předčasná sexualita.

Všichni, kteří s dětmi na našem domově pracujeme, se maximálně snažíme, abychom podporovali vlastní zájmové aktivity dětí a aby společné volnočasové aktivity byly pro děti zajímavé, činnosti byly pestré, měly různou formu, byly přiměřené věku dětí a děti bavily.

Pedagogové DD jsou odpovědní za výchovu dětí v DD. Přílišná tolerance k nevhodným projevům chování našich klientů, nedůslednost a povrchnost při vyhodnocování asociálních jevů jsou později ve svém výsledku příčinou horších dopadů tohoto chování. Proto je snahou vychovatelů maximálně zodpovědný přístup k těmto otázkám. V rámci možností se všemi možnými způsoby snažit o předcházení těmto projevům dětí.

Prevence, založená na společnosti, předpokládá spolupráci s orgány sociálně právní ochrany dětí, se zdravotnickými zařízeními, s poradenskými institucemi ve školství, se zájmovými organizacemi a se specializovanými zařízeními atd.

Děti na rodinných skupinách spolupracují při různých aktivitách, pravidelně se zapojují do každodenních činností, při kterých se vychovatelé snaží pozitivně a nenásilně působit a rozvíjet u dětí vhodné životní návyky. Snaží se je vést k vhodné reakci na kritiku, rozvíjet schopnost naslouchat druhým, sdílet přiměřeně své pocity a názory. Formou komunitního sezení se děti učí týmové práci a řešení konfliktů, s důrazem na vlastní odpovědnost dítěte za řešení. Spolupráce dětí různého věku je také podstatným prvkem prevence šikany starších dětí vůči mladším.

Děti individuálně dostávají komplexní zpětnou vazbu od vychovatelů. Jsou informovány o svém pokroku i nedostacích. Je oceňováno jejich úsilí a míra jejich pokroku ve srovnání s výkony ostatních. Je podporován jejich individuální talent a zájem. Pomáháme dětem vybudovat si důvěru ve vlastní schopnosti a pozitivní vztah k okolnímu světu. Zpětná vazba rodinné skupiny přispívá ke korekci jejich chování. Společně s každým dítětem vychovatel pracuje na tvorbě individuálního plánu rozvoje, kde si určují plány a cestu jak jich během určité doby dosáhnout.

CÍL PROGRAMU

Seznámit děti a mládež se rizikovými a nežádoucími faktory chování jako je vulgarita, agresivita, krádeže, šikana, kyberšikana a záškoláctví, gamblerství, sprejerství, nezdravý životní styl, poruchy příjmu potravy, negativní působení sekt, sexuální rizikové chování, rasismus, antisemitismus, xenofobie, fyzické násilí...

Podat dětem a mládeži základní informace o návykových látkách jako jsou: alkohol, tabák, drogy a jejich účincích a negativním vlivu těchto látek na zdraví člověka, o působení těchto látek na změny chování člověka.

Zásadním cílem, kterému se společně věnujeme je boj proti nudě. Nevyužití volného času často bývá spouštěčem abnormálního chování dětí. Proto si klademe za cíl nabízet vhodně volené aktivity přizpůsobené zájmům dětí. Spolupracujeme s organizacemi, s místními spolky. Děti se zapojují

do pořádaných volnočasových aktivit v obci i mimo ni. Pedagogové s dětmi otevřeně hovoří o rizicích, seznamují s následky, které se odvíjejí z porušování zákona.

KRÁTKODOBÉ CÍLE

- Krátkodobé cíle vyplývají ze střednědobých cílů, které jsou ukotveny ve Školní preventivní strategii a jsou současně minimálním preventivním plánem
- Vést děti a mládež k dodržování stanovených pravidel
- Vést děti a mládež k ochraně zdraví sebe i druhých a ke zdravému životnímu stylu
- Vést k budování postojů k odmítání alkoholu a omamných psychotropních látek a jedů
- Vést k vzájemné pomoci a ohleduplnosti
- Vést děti a mládež k sociální a právní odpovědnosti za sebe a svá jednání
- Vést k postojům proti rasismu, antisemitismu a xenofobii
- Vést se smysluplnému trávení volného času
- Znat nebezpečí internetu a elektronické komunikace
- Využívat nabídky a možnosti projektů v přípravě na samostatný život
- Učit děti takové znalosti a dovednosti, které budou vhodně uplatnitelné v životě

NAVRŽENÝ ZPŮSOB REALIZACE

Konkrétní aktivity

- Důslednost a jednotnost při výchovném působení vychovatelů na rodinných skupinách
- Možnost svěřit se vychovateli, v kterého mám důvěru
- Možnost konzultace s psychologem DD
- Možnost konzultace s metodikem prevence
- Možnost konzultace s distančním etopedem
- Vhodné plánování volnočasových aktivit - spolupráce s organizacemi, spolky, volnočasovými centry
- Rozvíjení nadání a talentu u konkrétních dětí v dané oblasti – jezdeckví, umění, sport
- Výlety za poznáním do blízkého i vzdáleného okolí
- Letní a zimní tábory, zážitkové, rodinkové pobyty
- Akce určené dětem z dětských domovů – OUT OF HOME, Radost dětem
- Lyžařský kurz– lyžařský vlek Výprachtice
- Výtvarné, sportovní a společenské aktivity
- Účast v soutěžích a akcích pořádaných DD a mimo DD - Domovy tančí, florbalový zápas mezi DD
- Účast v zájmových kroužcích mimo DD – DDM Damián Lanškroun, DC Dance, KUK Dolní Čermná, hasiči
- Spolupráce s obcí – akce „Uklidíme Česko“
- Brigády pro zletilé – VVS Verměřovice...
- Využívání spolupráce s přátelskými spolky či organizacemi – ČČK, hasiči, partnerství s městem Edertal
- Besedy, přednášky na aktuální témata – drogy, kyberšikana – zhlédnutí filmu „V síti, finanční gramotnost, první pomoc
- Spolupráce se státními organizacemi – policie ČR, PPP, SPC, SVP
- Spolupráce s organizacemi pomáhajícími s odchodem z DD – Don Bosco Pardubice, Pestalozzi Chrudim, Nadání a dovednosti, Educa Žamberk, Nadační fond Veroniky Kašákové – projekt Restart, OUT OF HOME
- Spolupráce s vězeňskou službou České republiky – Věznice Světlá nad Sázavou – projekt „Mámu potřebuju“ – zajištění kontaktu s matkou ve výkonu trestu odnětí svobody se svým dítětem v ústavní výchově

Úkoly pro metodika prevence

- Zajišťování besed, přednášek na aktuální témata
- Zprostředkování proškolení pedagogů v rámci DVPP o zdravotní způsobilosti včetně nepedagogických pracovníků
- Sledovat možnosti finančních příspěvků různých organizací – Tesco, ČSOB, Benzina
- Sledovat trendy v oblasti prevence, účastnit se školení
- Studovat odbornou literaturu a vzdělávat se v oblasti prevence rizikového chování

ŘEŠENÍ VÝSKYTU RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

V případě, kdy prevence v dané oblasti bude neúčinná a děti se v DD nějakým způsobem dostanou ke zneužívání návykových látek či k dealerství, případně se dopustí jiných závažných rizikových projevů chování, bude přistoupeno k následným opatřením:

- individuální pohovor s konkrétním jedincem
- zabezpečení kontaktu na odborného specialistu, který bude nápomocen při řešení konkrétního případu
- v případě dealerství dětí oznámení věci Policii ČR
- nastane-li akutní situace, kdy je dítě DD prokazatelně ovlivněno drogou, ředitelka DD ihned uvědomí Krajský úřad Pardubického kraje, kontaktuje příslušné zdravotní zařízení a bude také informovat okresního metodika prevence
- v závažnějších případech budeme úzce spolupracovat s distančním etopedem a Diagnostickým ústavem v Hradci Králové.
- metodik prevence DD naváže ihned úzkou spolupráci s oblastním metodikem prevence k řešení daného problému.
- S informacemi se bude zacházet velmi citlivě, a pokud to nebude nutné nebo v rozporu s Vnitřním řádem DD, nebudou se zveřejňovat.

ZÁVĚR

S celým Minimálním preventivním programem jsou pedagogičtí pracovníci DD Dolní Čermná seznámeni a je dostupný na každé rodinné skupině v tištěné formě. Jednotlivé části programu budou metodikem prevence průběžně a dle potřeb vyhodnocovány a v případě nutnosti upravovány a doplňovány.

MPP je vypracován na jeden školní rok, podléhá kontrole České školní inspekce, je součástí ŠVP. Evaluace MPP je přílohou výroční zprávy o činnosti Dětského domova Dolní Čermná.

